

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

Δρ. Μαίρη Ζ. Νταφούλη

Adjunct Lecturer NKUA

Clinical Psychologist

CBT Therapist/Supervisor (EABCT)

MSc, PhD Uni of Athens/Uni of Bern

Clinical Fellow at Sleep Research Unit at Eginition Hospital/Henry Dunant Hospital Center

Πώς ορίζεται η ψυχοπαθολογία;

- Πώς διακρίνουμε το «φυσιολογικό» από το «αποκλίνον»;
- Πώς περιγράφονται τα συμπτώματα;

Πώς ορίζεται η ψυχοπαθολογία;

- Όλοι οι ειδικοί που μελετούν την ψυχοπαθολογία, ανεξάρτητα από το επιστημονικό τους υπόβαθρο, υπογραμμίζουν τη **δυσκολία του ορισμού της**.

ΆΣΚΗΣΗ

- Με βάση ποια κριτήρια ορίζεται η ψυχοπαθολογία;

Αξιολόγηση

Αξιολόγηση

- Η διάγνωση στηρίζεται στην αξιολόγηση του ατόμου, δηλαδή τη συλλογή, την οργάνωση και την ερμηνεία των απαραίτητων πληροφοριών.
- Οι βασικοί στόχοι της αξιολόγησης είναι:
 - ✓ Η περιγραφή: διαμόρφωση ακριβούς εικόνας του ατόμου, δηλαδή των γνωστικών λειτουργιών, των αντιλήψεων, των συναισθημάτων και της συμπεριφοράς του, με έμφαση σε τυχόν δυσκολίες και προβλήματα.
 - ✓ Η πρόβλεψη → πρόγνωση της εκάστοτε διαταραχής
- Επιπλέον βοηθά στον καθορισμό του θεραπευτικού, σχολικού/ακαδημαϊκού, επαγγελματικού και κοινωνικού πλαισίου και στην επανεξέταση του ατόμου ώστε να κριθεί η αποτελεσματικότητα της θεραπείας που προτάθηκε.

A large orange shape on the left side of the slide, resembling a quarter-circle or a stylized 'D' shape, with a white text overlay.

Μέθοδοι Αξιολόγησης

1. Η συνέντευξη
2. Τα ψυχολογικά τεστ
3. Τα εργαστηριακά τεστ
4. Η παρατήρηση και αξιολόγηση συμπεριφοράς

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

- Η πρώτη επαφή του κλινικού με το άτομο.
- Αποτελείται από μια συζήτηση μεταξύ εξεταστή και εξεταζόμενου, η οποία πραγματοποιείται πρόσωπο με πρόσωπο
- Εστιάζει σε:
 - Παρατήρηση της συμπεριφοράς.
 - Ατομικά μοναδικά χαρακτηριστικά του ατόμου.
 - Προσωπική του αντίδραση και ενόραση για τα προβλήματά του.

Η Συνέντευξη

- Χωρίς την συλλογή δεδομένων που προκύπτουν από την συνέντευξη, τα δεδομένα από άλλα μέρη της αξιολόγησης, παραδείγματος χάριν τα τεστ, συχνά δεν έχουν χρησιμότητα για την κατανόηση του ατόμου.
- Διαφέρει όμως σημαντικά από μια συνέντευξη άλλου τύπου, καθώς έχει **σαφείς στόχους**, είναι οργανωμένη γύρω από **θεματικούς άξονες**, και έχει μια συγκεκριμένη **πορεία**.

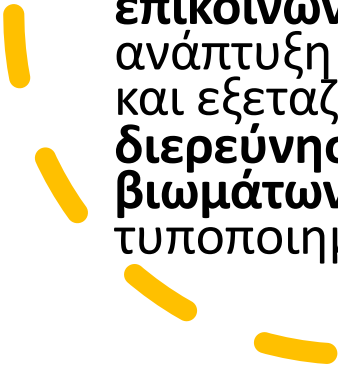

Η Συνέντευξη

- Βασικός στόχος της αξιολόγησης είναι:
 - Η **ολιστική αποτύπωση της ψυχικής κατάστασης** του εξεταζόμενου, με στόχο τον εντοπισμό πιθανών **οξέων ή χρονίων ψυχικών διαταραχών** και την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο αυτές επηρεάζουν τη λειτουργικότητά του.
 - Παράλληλα, η αξιολόγηση αποσκοπεί στην **δημιουργία θεραπευτικής συμμαχίας**, μέσω της ανάπτυξης σχέσης εμπιστοσύνης και ανοιχτής επικοινωνίας μεταξύ εξεταστή και εξεταζόμενου. Η συνθήκη αυτή διευκολύνει όχι μόνο τη **συλλογή έγκυρων πληροφοριών**, αλλά και τη **συμμετοχική κατανόηση** των αιτημάτων και δυσκολιών από όλες τις πλευρές.
 - Τέλος, η διαδικασία αξιολόγησης μπορεί να έχει και **υποστηρικτικό/ενδυναμωτικό χαρακτήρα**, παρέχοντας στον εξεταζόμενο **κατευθύνσεις, ψυχοεκπαίδευση ή ενδείξεις για περαιτέρω παρέμβαση**, με σκοπό τη βελτίωση της προσαρμοστικότητάς του και την ενίσχυση των μηχανισμών αντιμετώπισης των προβλημάτων του.
-
-
-
-

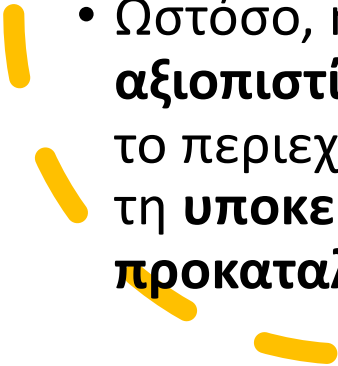

Μη δομημένη συνέντευξη

- Σκοπός είναι να δοθεί ελευθερία στον εξεταζόμενο, ώστε να εκφραστεί με όποιον τρόπο επιλέξει, ενώ ο εξεταστής κάνει λίγες έως ελάχιστες ερωτήσεις.
 - Η **μη δομημένη συνέντευξη** προσφέρει σημαντικό βαθμό **μεθοδολογικής ευελιξίας** και ενισχύει τη δημιουργία **αυθεντικού και αυθόρμητου επικοινωνιακού κλίματος**, το οποίο διευκολύνει την ανάπτυξη **θεραπευτικής συμμαχίας** και **εμπιστοσύνης** μεταξύ εξεταστή και εξεταζόμενου. Παράλληλα, παρέχει τη δυνατότητα **σε βάθος διερεύνησης ιδιοσυγκρασιακών χαρακτηριστικών και προσωπικών βιωμάτων**, τα οποία ενδέχεται να μην αναδεικνύονται σε πιο τυποποιημένα πλαίσια.
-

Μη δομημένη συνέντευξη

- Επιπροσθέτως, επιτρέπει την **άτυπη αξιολόγηση των διαπροσωπικών δυναμικών**, του τρόπου με τον οποίο ο εξεταζόμενος σχετίζεται με τον επαγγελματία ψυχικής υγείας και, ευρύτερα, της ποιότητας των κοινωνικών του σχέσεων.
 - Ωστόσο, η έλλειψη τυποποίησης επιφέρει **μειωμένη ψυχομετρική αξιοπιστία** και **χαμηλότερη εγκυρότητα** των συμπερασμάτων, καθώς το περιεχόμενο και η ερμηνεία των απαντήσεων επηρεάζονται από τη **υποκειμενικότητα του εξεταστή**, τις **προσωπικές του προκαταλήψεις** και τη θεωρητική του προσέγγιση.
-

Ημιδομημένη συνέντευξη

- Όσον αφορά στην ημιδομημένη συνέντευξη, ο εξεταστής προσδιορίζει σε μία σειρά τις ερωτήσεις που θέλει να υποβάλλει.
- Συχνά ξεκινάει από ερωτήσεις που αφορούν πιο γενικές πτυχές της ζωής ή των προβλημάτων του εξεταζόμενου.
- Ανάλογα με τις απαντήσεις, οι ερωτήσεις του εξεταστή γίνονται πιο συγκεκριμένες.
- Επειδή οι εξεταζόμενοι διαφέρουν σχετικά με τα προσωπικά χαρακτηριστικά τους (πχ. ηλικία, μορφωτικό επίπεδο, πολιτισμικό υπόβαθρο, βαθμός συνεργασίας), καθώς και σχετικά με τη μορφή του αιτήματός τους (πχ. αγχώδης διαταραχή, ψύχωση, οργανικό σύνδρομο, συζυγικές δυσκολίες, προβλήματα με τον νόμο), οι ερωτήσεις αναγκαστικά διαφέρουν ανάλογα.
- Η σειρά ερωτήσεων χαρακτηρίζεται από ευκαμψία επιτρέποντας τη διερεύνηση θεμάτων που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της συνέντευξης

Ενδεικτικά θέματα διερεύνησης της κλινικής συνέντευξης

-Αίτημα-παρούσα κατάσταση

-Ιστορικό αιτήματος

-περιγραφή

-έναρξη

-ένταση

-συχνότητα

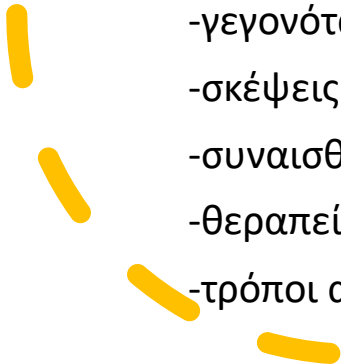
-γεγονότα

-σκέψεις

-συναισθήματα

-θεραπεία

-τρόποι αντιμετώπισης.

Ενδεικτικά θέματα διερεύνησης της κλινικής συνέντευξης

- Οικογενειακό ιστορικό (ηλικίες, επάγγελμα, ψυχιατρικό/ιατρικό, τρόπος ανατροφής, σχέσεις)
- Ατομικό/αναπτυξιακό (βρεφική, νηπιακή, σχολική εφηβεία, πρώιμη ενήλικη ζωή, ενηλικίωση)
- Άλλοι τομείς (εικόνα εαυτού, ευχάριστες/δυσάρεστες αναμνήσεις, φόβοι, στρεσογόνα γεγονότα ζωής).
- Περίοδος COVID-καραντίνας (τι επιρροή είχε).

Ενδεικτικά θέματα διερεύνησης της κλινικής συνέντευξης

- Πολύ σημαντική η πρώτη συνέντευξη/λήψη ιστορικού.
- Καθοριστικής σημασίας για τη συνέχεια της θεραπείας.
- Έδη χτίζεται η θεραπευτική συμμαχία!!

Διαστάσεις Αξιολόγησης της Ψυχικής Λειτουργίας

Εξωτερική εμφάνιση

- Αξιολόγηση της προσωπικής υγιεινής και φροντίδας.

Συμπεριφορά

- Παρατήρηση τυχόν ιδιαιτεροτήτων στη συμπεριφορά, για παράδειγμα μη-τυπικά μοτίβα λόγου (ταχύτητα ή προσωδία), περίεργοι μανιερισμοί ή τικ, ασυνήθιστη στάση σώματος ή βάδισμα. Συνεργασία-αμυντικότητα.

Αισθητηριακός έλεγχος

- Ακεραιότητα των πέντε αισθήσεων.

Συναίσθημα (εκφραζόμενες συναισθηματικές αντιδράσεις)

- Έκφραση θυμού, άγχους ή άλλης γενικής συναισθηματικής κατάστασης κατά τη διάρκεια της συνέντευξης. Πιθανή απροσφορότητα του συναισθήματος (πχ. απρόσφοροι γέλωτες στη συζήτηση δυσάρεστων θεμάτων).

Διαστάσεις Αξιολόγησης της Ψυχικής Λειτουργίας

Επικινδυνότητα

- Αξιολόγηση κινδύνου να βλάψει τον εαυτό του ή άλλους. Διερεύνηση ιστορικού αυτοτραυματισμού και παρελθοντικών ή/και παρούσων σκέψεων αυτοκτονίας.

Προσανατολισμός

- Αξιολόγηση επίγνωσης του ποιος είναι και πού βρίσκεται, καθώς και γνώση της ώρας, ημερομηνίας και έτους.

Περιεχόμενο σκέψης

- Διερεύνηση του κατά πόσον ο ασθενής περιγράφει ήχους ή εικόνες, η ύπαρξη των οποίων είναι αμφισβητήσιμη. Διερεύνηση της ύπαρξης παραληρημάτων καταδίωξης, μεγαλείου κτλ.

Μνήμη

- Ακεραιότητα μνημονικής ικανότητας για παρελθοντικά και τρέχοντα γεγονότα.

Διαστάσεις Αξιολόγησης της Ψυχικής Λειτουργίας

Νοημοσύνη

- Πλούτος και επίπεδο λεξιλογίου, ικανότητα έκφρασης σκέψεων, ιδεών, χρήση και κατανόηση αφηρημένων εννοιών και μεταφορών, ικανότητα για έκφραση και κατανόηση σύνθετων εννοιών.

Γνωστικές λειτουργίες

- Λογική και συνεκτική σκέψη, ενδείξεις χάλασης συνειρμών, φαινομενικά ασύνδετες ιδέες που ενώνονται μεταξύ τους.

Ενόραση

- Επίγνωση της κατάστασης, εκτίμηση της σοβαρότητας της κατάστασης και αναγκαιότητα για κλινική βοήθεια.

Κρίση

- Ικανότητα για ορθές και καλά σχεδιασμένες αποφάσεις στο παρόν και το παρελθόν.

Η δομημένη συνέντευξη

- Η πιο συνηθισμένη μορφή συνέντευξης, ειδικά για σύντομους διαγνωστικούς ή για ερευνητικούς σκοπούς.

Structured Clinical Interview ή S.C.I.D.,:

- Η πιο γνωστή δομημένη συνέντευξη είναι το που
- Χρησιμοποιείται για διάγνωση σύμφωνα με το ταξινομικό σύστημα D.S.M.-5 (First & Williams, 2016·).

Schedule of Affective Disorders and Schizophrenia (S.A.D.S.)

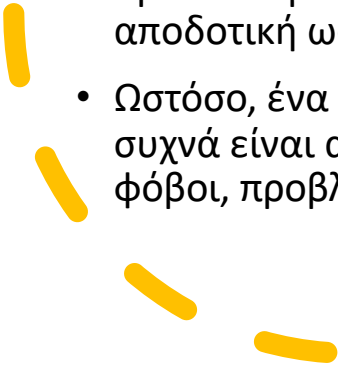
- Endicott και Spitzer (1978)
- Ημιδομημένη συνέντευξη για εκπαιδευμένους κλινικούς, που αξιολογεί μεγάλο φάσμα ψυχικών διαταραχών, αλλά κυρίως εξετάζει αναλυτικά τις διάφορες υποκατηγορίες των διαταραχών της διάθεσης και της σχιζοφρένειας.

Diagnostic Interview Schedule (D.I.S.)

- National Institute of Mental Health (Εθνικού Ιδρύματος της Ψυχικής Υγείας) των Η.Π.Α.
- Στοχεύει στην διάγνωση με βάση το D.S.M.-5, αλλά αποτελεί δομημένη μορφή συνέντευξης (με απλές, συγκεκριμένες ερωτήσεις που απαντώνται με ναι/όχι) και που εφαρμόζεται από μη επαγγελματίες εξεταστές και χρησιμοποιείται για επιδημιολογικές έρευνες

Μέθοδοι αξιολόγησης μέσω Η/Υ

- Ο εξεταζόμενος καλείται να απαντήσει σε ερωτήματα που εμφανίζονται στην οθόνη του υπολογιστή και αφορούν ψυχολογικά συμπτώματα και σχετιζόμενες ανησυχίες. Η χρήση υπολογιστικής συνέντευξης δύναται να διευκολύνει την ανάδυση θεμάτων τα οποία ο εξεταζόμενος ενδέχεται να αποφεύγει να εκφράσει σε έναν άνθρωπο-εξεταστή, είτε λόγω ντροπής είτε λόγω δισταγμού.
 - Ερευνητικά δεδομένα υποδεικνύουν ότι οι εξεταζόμενοι τείνουν να αποκαλύπτουν περισσότερες προσωπικές πληροφορίες όταν αλληλεπιδρούν με έναν υπολογιστικό μέσο, συγκριτικά με την πρόσωπο με πρόσωπο συνέντευξη. Παράλληλα, η συγκεκριμένη μέθοδος αξιολόγησης είναι αποδοτική ως προς τον χρόνο και την εξοικονόμηση πόρων.
 - Ωστόσο, ένα σημαντικό μειονέκτημα είναι η απουσία της διαπροσωπικής επαφής, η οποία συχνά είναι απαραίτητη για τη διερεύνηση λεπτών και ευαίσθητων θεμάτων, όπως βαθύτεροι φόβοι, προβλήματα στις διαπροσωπικές σχέσεις ή ζητήματα σεξουαλικής φύσεως.
-

Ψυχολογικά τεστ

τεστ νοημοσύνης

προβλητικά τεστ

τεστ αυτό-
αναφοράς

τεστ που
ανιχνεύουν
οργανικές
παθήσεις

Τεστ νοημοσύνης

- Κλίμακες Νοημοσύνης του Weschler (Wechsler Intelligence Scales), του ψυχολόγου David Wechsler των Η.Π.Α.
 - Wechsler Preschool and Primary Scale of Intelligence Revised (W.P.P.S.I.-R) για προσχολικές ηλικίες
 - Wechsler Intelligence Scale for Children-V (W.I.S.C.-V) για παιδιά σχολικής ηλικίας και εφήβους: Η αγγλική έκδοση του W.I.S.C.-V κυκλοφόρησε το 2016, ενώ η στάθμιση και η έκδοσή του στα ελληνικά έγινε το 2017 από την Αριάδνη Στογιαννίδου.
 - Wechsler Adult Intelligence Scale-IV (W.A.I.S.-IV) για ενήλικες: Η τέταρτη έκδοση (W.A.I.S.-IV) έχει σταθμιστεί στα ελληνικά, υπό την επιμέλεια της Στογιαννίδου, και χρησιμοποιείται από το 2014.
- Εκτός από τον Γενικό Δείκτη Νοημοσύνης, υπολογίζονται ο Δείκτης Λεκτικής Κατανόησης, ο Δείκτης Αντιληπτικού Συλλογισμού, ο Δείκτης Εργαζόμενης Μνήμης και ο Δείκτης Ταχύτητας Επεξεργασίας.

Κριτική των τεστ νοημοσύνης

- Τα τεστ νοημοσύνης έχουν αποδειχθεί αξιόπιστα και έγκυρα όσον αφορά στην **πρόβλεψη της σχολικής απόδοσης**
- Κατά πόσον η σχολική επίδοση είναι η καλύτερη ένδειξη της νοημοσύνης
- Κατά πόσον τα τεστ καταλήγουν σε «στατικές» μετρήσεις υπαρχόντων ικανοτήτων, παρά στις δυνατότητες του ατόμου να μάθει
- Κατά πόσο είναι πολιτισμικά, και κοινωνικο-οικονομικά ευαίσθητα
- Κατά πόσο αντανακλούν περιορισμένες γνωστικές ικανότητες, μετρώντας μόνο τρεις διαστάσεις της νοημοσύνης, δηλαδή τη λεκτική ικανότητα, την ικανότητα για μαθηματική-λογική σκέψη, και τις χωρικό-αντιληπτικές ικανότητες

Προβλητικά τεστ

- Τα προβλητικά τεστ βασίζονται στην υπόθεση ότι τα ανθρώπινα κίνητρα είναι κατ' εξοχήν ασυνείδητα και συνεπώς αξιολογούνται μόνο **έμμεσα**.
- Η χρήση του προβλητικού τεστ στηρίζεται στην έκθεση του εξεταζομένου σε **ασαφή ερεθίσματα**, στα οποία καλείται να αποδώσει νόημα.
- Το νόημα που αποδίδει στο ερέθισμα υποδηλώνει και προσφέρει σημαντικές πληροφορίες για τις ψυχικές διεργασίες του εξεταζόμενου τις οποίες δεν γνωρίζει ο ίδιος συνειδητά.

Rorschach

- Το τεστ αυτό αποτελείται από δέκα κηλίδες από μελάνι, συμμετρικού σχήματος
- 6 διαφορετικά συστήματα βαθμολόγησης και ερμηνείας
- Το πιο διαδεμένο είναι το σύστημα του Exner το οποίο αναπτύχθηκε βάσει αυστηρών ερευνητικών δεδομένων για να ανταποκριθεί σε κριτικές σχετικές με θέματα αξιοπιστίας και εγκυρότητα
- Απαιτεί επαρκείς γνώσεις του εκάστοτε συστήματος βαθμολόγησης, κλινική εμπειρία, καθώς και επαρκείς γνώσεις προσωπικότητας και ψυχοπαθολογίας.

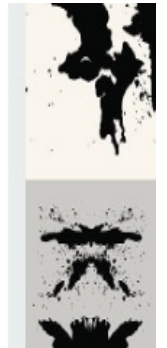
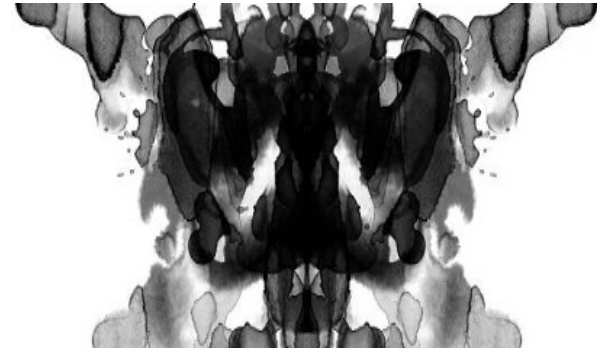
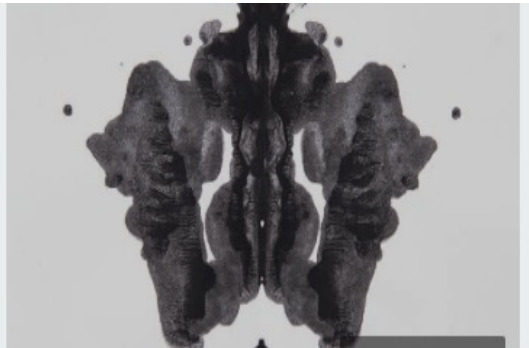

Rorschach

- Έχει δεχτεί έντονη κριτική, ειδικά όσον αφορά στην αξιοπιστία και εγκυρότητα, ωστόσο πρόσφατα εμπειρικά ευρήματα υποστηρίζουν την χρήση του για αξιολόγηση ορισμένων πτυχών της ψυχολογικής λειτουργίας, όπως ελλείματα στη σκέψη και την αντιληπτική επεξεργασία.
- Εντούτοις, φαίνεται αποτελεσματικό στην αξιολόγηση της θεραπευτικής συμμαχίας και τη διερεύνηση του τραύματος.

Rorschach

Thematic Apperception Test (T.A.T.)

- Αποτελείται από μια σειρά από (20) φωτογραφίες (ο εξεταστής διαλέγει ποιες κάρτες-φωτογραφίες θα παρουσιάσει στον εξεταζόμενο, ανάλογα με τις θεματολογίες που τον ενδιαφέρουν κατά την αξιολόγηση)
- Με κάθε κάρτα που του δείχνει ο εξεταστής, ο εξεταζόμενος καλείται να περιγράψει τι συμβαίνει στη φωτογραφία και τι έχει συμβεί πριν και τι θα συμβεί μετά, τι σκέφτονται και τι αισθάνονται τα εμφανιζόμενα άτομα και ποια θα είναι η έκβαση της κατάστασης
- Η ερμηνεία των απαντήσεων οδηγεί στην κατανόηση εσωτερικών λειτουργιών και περιεχομένου, όπως για παράδειγμα, κίνητρα, συγκρούσεις, αμυντικούς μηχανισμούς, καθώς και προβληματισμούς που αφορούν στην τωρινή ζωή του ατόμου

Thematic Apperception Test, ή T.A.T.,

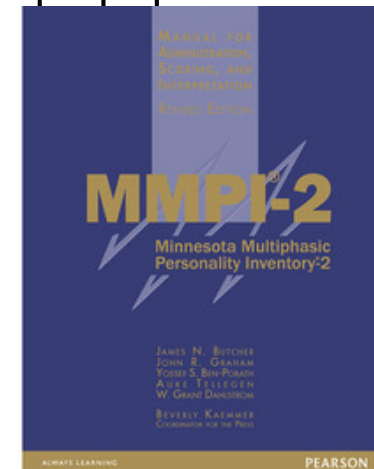
- Το T.A.T. έχει δεχθεί κριτική σχετικά με θέματα αξιοπιστίας και εγκυρότητας, ωστόσο μελέτες αναδεικνύουν την εγκυρότητα και αξιοπιστία του τεστ, η οποία είναι τουλάχιστον ισοδύναμη με ορισμένα αναγνωρισμένα τεστ αυτοανταφοράς.
- Χρησιμοποιείται ευρύτατα· είναι το έκτο πιο δημοφιλές εργαλείο για τους κλινικούς ψυχολόγους παγκοσμίως και το εργαλείο που χρησιμοποιείται πιο συχνά για διαπολιτισμικές έρευνες
- Προσαρμογές του T.A.T. :
 - Children's Apperception Test (C.A.T.) για παιδιά
 - Senior Apperception Test (S.A.T.) για άτομα της τρίτης ηλικίας
 - Rosenzweig Picture Frustration Study, που διερευνά την αντιμετώπιση ματαιωτικών καταστάσεων
 - Family Apperception Test που εξετάζει οικογενειακά δυναμικά
 - Blacky Pictures Test που αξιολογεί αναπτυξιακά στάδια της παιδικής ηλικίας.

Τεστ αυτοαναφοράς

- Στα τεστ αυτοαναφοράς ο εξεταζόμενος απαντά σε άμεσες ερωτήσεις που αφορούν τον ίδιο και συνήθως έχουν τη μορφή αυτο-αξιολόγησης
- Παραδείγματος χάριν το τεστ μπορεί να αποτελείται από μια σειρά περιγραφικών φράσεων (όπως η φράση «φοβάμαι να κοιμάμαι μόνος μου»), που ο εξεταζόμενος βαθμολογεί ανάλογα με το πόσο ισχύουν για τον ίδιο.
- Εναλλακτικά, το τεστ μπορεί να περιλαμβάνει σειρά αντικειμένων ή καταστάσεων που ο εξεταζόμενος αξιολογεί ως ελκυστικά, ουδέτερα, τρομακτικά ή απωθητικά.

Minnesota Multiphasic Personality Inventory-2 (MMPI-2)

- Αποτελείται από 567 φράσεις αυτό-αναφοράς και ο εξεταζόμενος καλείται να απαντήσει εάν θεωρεί ότι ισχύουν ή όχι για τον ίδιο, όπως για παράδειγμα,
 - «θέλω να βγαίνω κάθε βράδυ»
 - «φοβάμαι να μπαίνω στο λεωφορείο μην τυχόν κολλήσω μικρόβια»

Minnesota Multiphasic Personality Inventory-2 (MMPI-2)

1. **Υποχονδρίαση** – άγχος για τις σωματικές λειτουργίες
2. **Κατάθλιψη** – απελπισία
3. **Υστερία** – ανωριμότητα, υποβολιμότητα, τάση του ατόμου να επηρεάζεται εύκολα, απαιτητικότητα
4. **Ψυχοπαθητικότητα / αντικοινωνικότητα**- έλλειψη ήθους, αντιδραστικότητα,
5. **Αρρενωπότητα – Θηλυκότητα**, χαρακτηριστικά και ενδιαφέροντα που σχετίζονται με το αντίθετο φύλο
6. **Παράνοια**- καχυποψία, ζήλεια
7. **Ψυχασθένεια**- φοβικότητα, έλλειψη αυτοπεποίθησης
8. **Σχιζοφρένια**- απόσυρση, αποδιοργανωμένες γνωστικές λειτουργίες
9. **Υπομανία**- παρορμητικότητα, τάση για διάσπαση προσοχής
10. **Κοινωνική εσωστρέφεια**- ντροπαλότητα, αυτο-απαξίωση

Minnesota Multiphasic Personality Inventory-2 (MMPI-2)

- Βασίζεται στον πληθυσμό των Ηνωμένων Πολιτισμών της Αμερικής, εγείροντας θέματα αξιοπιστίας και εγκυρότητας για τη χρήση τους σε άλλους πολιτισμούς.
- Η γλωσσική ακρίβεια μεταφρασμένων εκδοχών έχει αμφισβητηθεί.
- Η βαθμολόγηση σε κάθε κλίμακα δεν οδηγεί σε συγκεκριμένες διαγνώσεις με ακρίβεια και συνεπώς η βασική χρησιμότητα του τεστ είναι να δείξει τον γενικότερο βαθμό διαταραχής (για παράδειγμα, ήπια διαταραχή, σοβαρή διαταραχή) παρά τη συγκεκριμένη μορφή διαταραχής.
- Επίσης, το τεστ αυτό όπως και όλα τα τεστ αυτό-αναφοράς είναι ευάλωτο ως προς τη στάση του εξεταζόμενου προς το τεστ καθώς και την τάση να απαντάει με συγκεκριμένο τρόπο, παραδείγματος χάριν, να δείχνει καλύτερη εικόνα του εαυτού του.

Millon Clinical Multiaxial Inventory (MCMI)

- Απευθύνεται σε ενήλικες, δηλαδή άτομα άνω των 18 ετών με βασικές γνώσεις ανάγνωσης.
- Δημοσιεύτηκε το 1977 και έκτοτε έχουν προκύψει 3 αναθεωρήσεις
- Αξιολογεί την προσωπικότητα, την προσαρμογή και τη στάση του εξεταζόμενου προς την αξιολόγησή του μέσω τεστ
- Το MCMI-IV εκδόθηκε το 2015, αποτελείται από 195 ερωτήσεις που απαρτίζουν 30 κλίμακες.
- Οι κλίμακες αυτές, αφορούν στις παρακάτω κατηγορίες: Αξιοπιστία και Τροποποίηση Δεικτών, Κλινικά Σύνδρομα Προσωπικότητας, Σοβαρή Ψυχοπαθολογία της Προσωπικότητας, Κλινικά Σύνδρομα και Σοβαρά Σύνδρομα.
- Οι κλίμακες αυτές, καθώς και οι ερωτήσεις που τις απαρτίζουν, κατασκευάστηκαν προκειμένου να συμβαδίζουν σε μεγάλο βαθμό τόσο με τη θεωρία του Millon για την προσωπικότητα, όσο και με το DSM-5 και το ICD-10

Millon Clinical Multiaxial Inventory (MCMI–IV): Κριτική

- Χαμηλή εγκυρότητα λόγω έλλειψης κάποιου σταθερού κριτηρίου.
- Χαμηλή αξιοπιστία μεταξύ βαθμολογητών (η συμφωνία των διαγνώσεων μεταξύ των κλινικών είναι σχετικά χαμηλή).
- Δεν είναι σαφές κατά πόσον το μέσο αυτό αξιολογεί πραγματικές «διαταραχές» της προσωπικότητας ή «στυλ» της προσωπικότητας.
- Το MCMI υπερδιαγνώσκει και υπερπαθολογικοποιεί;

Τεστ για οργανικές (νευρολογικές/νευροψυχολογικές) παθήσεις

- Η διαφοροποίηση της ψυχοπαθολογίας από τις οργανικές παθήσεις είναι συχνό αίτημα για αξιολόγηση, ιδίως όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι τα ψυχολογικά συμπτώματα οφείλονται σε νευρολογική ή εγκεφαλική βλάβη.
- Όταν υπάρχουν υποψίες για νευρολογικές παθήσεις, μπορεί να ζητηθεί νευρολογική εκτίμηση από νευρολόγο.
- Ακόμη, για τη διαφοροδιάγνωση μπορεί να ζητηθεί η συνεισφορά ενός κλινικού νευροψυχολόγου μέσω νευροψυχολογικής αξιολόγησης.
- Η αξιολόγηση αυτή περιλαμβάνει παρατήρηση της συμπεριφοράς, αξιολόγηση με συγκεκριμένα ψυχομετρικά μέσα συχνά σε συνδυασμό με απεικονιστικές τεχνικές, όπως για παράδειγμα μαγνητική τομογραφία και αξονική τομογραφία.
- Τα αποτελέσματα της νευροψυχολογικής εκτίμησης μπορούν να δείξουν εάν υπάρχει νευρολογική βλάβη, καθώς και να υποδείξουν τις περιοχές του εγκεφάλου που έχουν πληγεί.

Τεστ για οργανικές (νευρολογικές, νευροψυχολογικές) παθήσεις

- Bender Visual Motor Gestalt Test
- Repeatable Battery for the Assessment of Neuropsychological Status (RBANS: Randolph, Tierney, Mohr, & Chase, 1998)
- Halstead–Reitan Neuropsychological Battery (Halstead & Wolfson, 1985)
- Luria-Nebraska Neuropsychological Battery
- Montreal Cognitive Assessment (MoCA)

Εργαστηριακά τεστ

Ηλεκτροεγκεφαλογράφημα

- Η μέτρηση της ηλεκτρικής δραστηριότητας του εγκεφάλου μέσω ηλεκτροδίων εγγράφεται σε σχήματα που ονομάζονται εγκεφαλικά κύματα, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα να εντοπίσει όγκους και βλάβες στον εγκέφαλο.

Ανατομική απεικόνιση

- Αξονική τομογραφία (Computerized Tomography–C.T), και η μαγνητική τομογραφία (Magnetic Resonance Imaging, M.R.I.)
- Αποτελούν μεθόδους στατικής (ανατομικής) απεικόνισης και προσφέρουν σημαντικές πληροφορίες για τον εντοπισμό και την έκταση βλαβών, όπως αιματώματα, όγκοι, εγκεφαλική ατροφία, κ.λπ.

Λειτουργική απεικόνιση

- Τομογραφία εκπομπής ποζιτρονίων (Positron Emission Tomography, P.E.T.), Τομογραφία βάσει εκπομπής μονήρων φωτονίων (Single Photon Emission Tomography, S.P.E.C.T.), Λειτουργική μαγνητική τομογραφία (Functional Magnetic Resonance Imaging, F.M.R.I.)
- Προσφέρουν πληροφορίες για διαταραχές των εγκεφαλικών λειτουργιών που δεν είναι πάντα απεικονίσιμες στατικά, όπως για διαταραχές του εγκεφαλικού μεταβολισμού

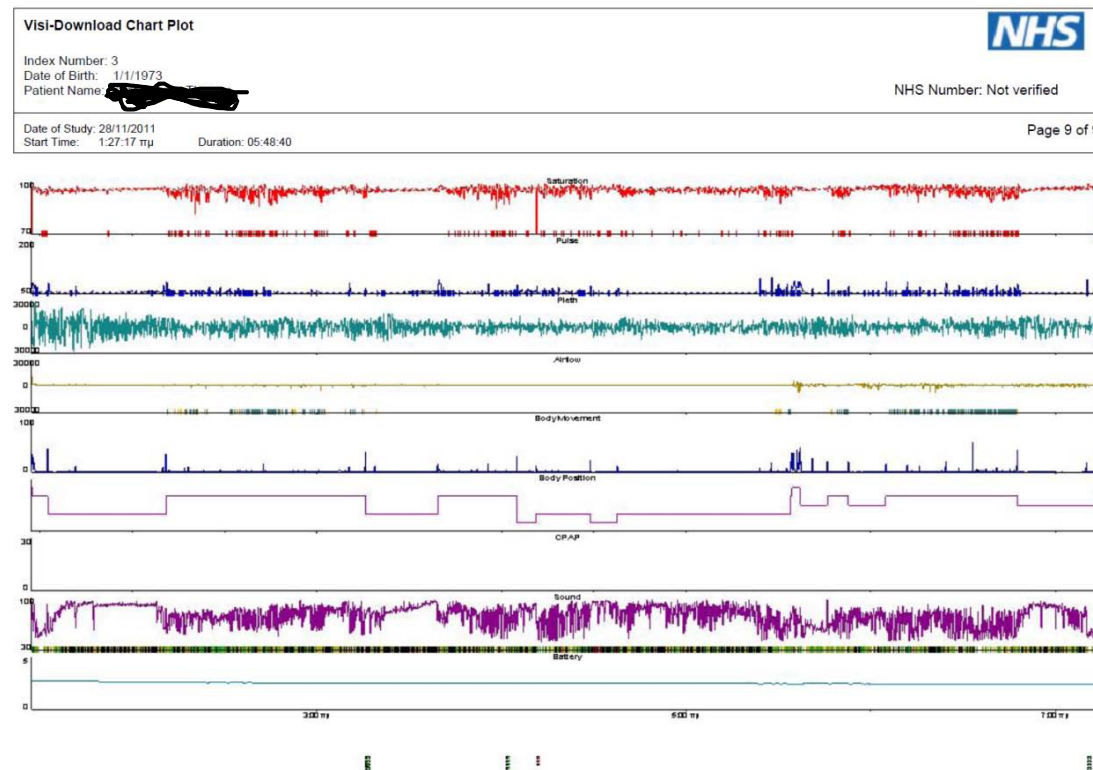
EEG

ΠΟΛΥΥΠΝΟΓΡΑΦΙΑ (PSG)

ΠΟΛΥΥΠΝΟΓΡΑΦΙΑ (PSG)

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ

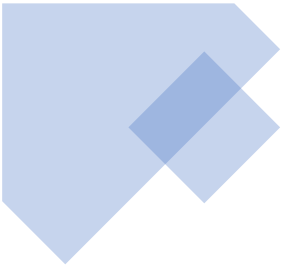
Ταξινόμηση

Ο βασικός στόχος των διαγνωστικών εγχειριδίων είναι η παροχή όλων των αναγκαίων πληροφοριών για την έγκαιρη διάγνωση ψυχικών διαταραχών.

Η κάθε έκδοση του εγχειριδίου περιλαμβάνει περιγραφές της κλινικής εικόνας, όπως είναι τα συμπτώματα και η συμπεριφορά για κάθε διαταραχή. Με αυτό τον τρόπο δημιουργείται μια κοινή γλώσσα που ευνοεί την επικοινωνία μεταξύ των ειδικών ψυχικής υγείας.

Ταξινόμηση

Στο πεδίο της ψυχοπαθολογίας, η διαγνωστική διαδικασία βασίζεται στην ένταξη του/των προβλημάτων του ατόμου σε αναγνωρισμένες κατηγορίες, με κριτήρια την παρατηρούμενη συμπεριφορά, τη συναισθηματική του κατάσταση, τις γνωστικές διεργασίες και την αντίληψή του.

Ταξινομικά Συστήματα

Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders 5th Edition (D.S.M.-5)

(της Αμερικανικής Ψυχιατρικής Εταιρείας, το οποίο έχει αποδώσει στα ελληνικά και επιμεληθεί ο Γκοτζαμάνης (2015) με τίτλο «Διαγνωστικά Κριτήρια D.S.M.-5»).

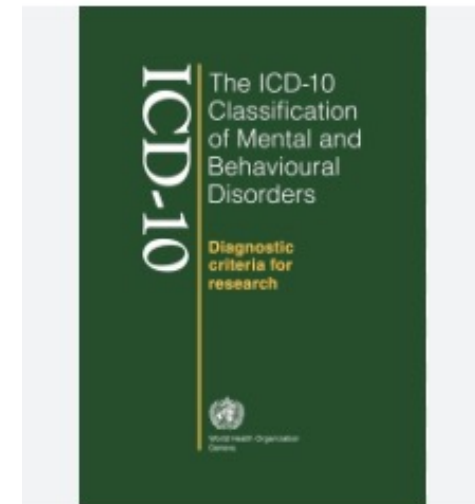
DSM-IV-TR->DSM-5

- Διπολική διαταραχή->προστέθηκε ένα επιπλέον κριτήριο «επίμονα αυξημένη στοχο-κατευθυνόμενη δραστηριότητα ή ενέργεια».
- Αϋπνία-> προστέθηκε το κριτήριο «οι δυσκολίες για τον ύπνο εκδηλώνονται παρά τις επαρκείς ευκαιρίες που έχει το άτομο να κοιμηθεί».

Ταξινομικά Συστήματα

Η έκδοση I.C.D.-11 δημοσιεύτηκε
τον Φεβρουάριο του 2022.

Η προηγούμενη έκδοση έχει μεταφραστεί στα
ελληνικά από τους Στεφανή, Σολδάτο, Μαυρέα
(1993) και είναι γνωστό ως «Ταξινόμηση I.C.D.-10
Ψυχικών Διαταραχών και Διαταραχών της
Συμπεριφοράς».

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

